

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 01 » 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ГОСПОДАРСЬКЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ
ПРАВО:**

Змістовий модуль: «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

для студентів

спеціальності

081 Право

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

081.00.01 Право

Київ – 2020

Розробник:

Хатнюк Наталія Сергіївна, д.юр.н., доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

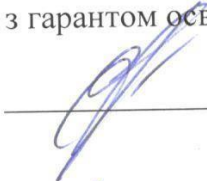
Викладачі:

Хатнюк Наталія Сергіївна, д.юр.н., доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри публічного та приватного права (Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 081.00.01 Право 2020 р.

Гарант освітньої програми (Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено 2020 р.

Заступник декана (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Господарське та господарське процесуальне право		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	8 / 240	
<i>Курс</i>	3	3
<i>Семестр</i>	5,6	5,6
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	8	8
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	240	240
<i>Аудиторні</i>	112	32
<i>Модульний контроль</i>	16	-
<i>Семестровий контроль</i>	30	-
<i>Самостійна робота</i>	82	208
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен	Екзамен
Змістовий модуль: «Господарське право»		
<i>Курс</i>	3	3
<i>Семестр</i>	5	5
<i>Обсяг кредитів</i>	3	3
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	90	90
<i>Аудиторні</i>	42	12
<i>Модульний контроль</i>	6	-
<i>Семестровий контроль</i>	15	-
<i>Самостійна робота</i>	27	78
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи і суті організаційно-господарських відносин, підготовка до практичної діяльності, формування навичок реалізації господарських норм.

Завдання:

- ознайомлення та засвоєння майбутнім юристом поняття, предмету, ознак та системи господарського права;
- визначення суб'єктного складу господарських правовідносин, вивчення прав та обов'язків суб'єктів господарювання;
- вивчення правового режиму майна господарюючих суб'єктів, особливостей приватизації майна;
- вивчення законодавства, яке регулює підприємницьку діяльність, про господарські об'єднання, про господарські товариства, про ліцензування видів господарської діяльності;
- формування поняття у майбутніх юристів щодо виникнення, виконання та припинення господарських зобов'язань;
- засвоєння поняття та ознак господарського договору, класифікації господарських договорів, основних понять щодо ціни та ціноутворення;
- вивчення законодавства щодо визнання суб'єкта підприємництва банкрутом;
- розкриття загальних засад відповідальності за правопорушення у сфері господарювання, зокрема, відшкодування збитків, застосування штрафних та оперативно-господарських санкцій, адміністративно-господарських санкцій, а також відповідальності суб'єктів господарювання антимонопольно-конкурентного законодавства;
- визначення особливостей правового регулювання в окремих галузях господарювання, зокрема, галузей та видів господарської діяльності, комерційне посередництво тощо.
- вивчення законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність, зокрема, поняття та види ЗЕД, суб'єктний склад ЗЕД, поняття зовнішньоекономічного контракту, правил ІНКОТЕРМС тощо;
- набуття студентами переліку і змісту основних нормативних актів, які регулюють господарсько-правові відносини.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.

ЗК-3. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.

ЗК-4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.

ЗК-8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК-11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК-13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) –

ФК-3. Знання стандартів правничої професії.

ФК-10. Уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК-11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК-13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК-14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

ФК-15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК-16. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК-17. Навички самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

ФК-18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

СГ-1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин

СГ-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми

СГ-5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю

СГ-6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

ДН-1. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами

ДН-3. Самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій

К-1. Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію

К-2. Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань

К-3. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем

ПС-1. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

ПС-2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

ПС-3. Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей

ПС-4. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

ПР-1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПР-3. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права

ПЗ-2. Самостійно підготувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

ПЗ-3. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки та види.	3	2				1
Тема 2. Господарське право та господарські правовідносини.	4	1	1			2
Тема 3. Правовий статус та загальна характеристика суб'єктів господарювання.	4	1	1			2
Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.	5	1		2		2
Тема 5. Організація та управління господарською діяльністю.	5	1	2			2
Модульний контроль	2					
Разом	23	6	4	2		9
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. Легалізація суб'єктів господарювання: державна реєстрація, ліцензування та патентування.	6	2		2		2
Тема 7. Правовий статус підприємства як суб'єкта господарювання.	4	1	1			2
Тема 8. Правовий статус господарських товариств як суб'єктів господарювання.	4	1	1			2
Тема 9. Правовий статус господарських об'єднань та інших суб'єктів господарювання.	6	2		2		2
Модульний контроль	2					
Разом	22	6	2	4		8
Змістовий модуль 3.						
Тема 10. Загальна характеристика господарських договорів.	6	2		2		2
Тема 11. Правові засади господарської відповідальності.	5	1		2		2
Тема 12. Правові засади обмеження монополізму і захисту економічної конкуренції в Україні.	5	1	2			2
Разом	16	4	2	4		6
Змістовий модуль 4.						
Тема 13. Правові засади банкрутства суб'єктів господарювання.	6	2	2			2
Тема 14. Загальні засади специфіки окремих видів господарських відносин у процесі їх правового регулювання	6	2		2		2
Модульний контроль	2					
Семестровий контроль	15					
Разом	29	4	2	2		4
Усього годин	90	20	10	12		27

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки та види.	6	1				5
Тема 2. Господарське право та господарські правовідносини.	7	1	1			5
Тема 3. Правовий статус та загальна характеристика суб'єктів господарювання.	5					5
Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.	6			1		5
Тема 5. Організація та управління господарською діяльністю.	6			1		5
Разом	30	2	1	2		25
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. Легалізація суб'єктів господарювання: державна реєстрація, ліцензування та патентування.	7	1		1		5
Тема 7. Правовий статус підприємства як суб'єкта господарювання.	6	1				5
Тема 8. Правовий статус господарських товариств як суб'єктів господарювання.	5					5
Тема 9. Правовий статус господарських об'єднань та інших суб'єктів господарювання.	5					5
Разом	23	2		1		20
Змістовий модуль 3.						
Тема 10. Загальна характеристика господарських договорів.	7	1	1			5
Тема 11. Правові засади господарської відповідальності.	6			1		5
Тема 12. Правові засади обмеження монополізму і захисту економічної конкуренції в Україні.	5					5
Разом	18	1	1	1		15
Змістовий модуль 4.						
Тема 13. Правові засади банкрутства суб'єктів господарювання.	10	1				9
Тема 14. Загальні засади специфіки окремих видів господарських відносин у процесі їх правового регулювання	9					9
Разом	19	1				18
Усього годин	90	6	2	4		78

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки та види.

Історія становлення та розвитку правового регулювання господарської сфери суспільного життя. Особливості становлення господарської діяльності. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. Поняття організаційно-правової форми підприємництва. Обмеження в підприємницькій діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Умови здійснення підприємницької діяльності. Ознаки некомерційної діяльності. Основні та додаткові ознаки господарської діяльності. Види господарської діяльності та їх визначення. Принципи здійснення господарської діяльності. Зміст видів господарської діяльності. Поняття та значення організаційно-управлінських засад у сфері господарювання.

Тема 2. Господарське право та господарські правовідносини.

Актуальність господарського права як галузі права. Порівняльна характеристика господарського права та інших галузей права. Господарське право як галузь правової науки. Господарське право як навчальна дисципліна. Поняття та предмет господарського права. Методи, принципи та система господарського права. Поняття господарських правовідносин. Суб'єкти господарського права: поняття та види. Господарські правовідносини: поняття та види. Характеристика складових господарських правовідносин. Методи правового регулювання господарських правовідносин. Суб'єкти господарських правовідносин: поняття та види. Господарсько-правові норми.

Поняття, ознаки та особливості господарського законодавства. Нормативні акти господарського законодавства: поняття і види. Система господарського законодавства. Колізії в господарському законодавстві. Господарське законодавство та господарське право, їх співвідношення. Проблеми вдосконалення господарського законодавства. Значення арбітражної практики в удосконаленні господарського законодавства. Конституційні засади правопорядку у сфері господарювання. Проблематика невідповідності нормативних актів господарського та цивільного законодавства, прогалини та колізії. Питання вдосконалення господарського законодавства.

Ознаки господарських правовідносин. Види господарських правовідносин. Відмінність господарських відносин від цивільно-правових відносин та від інших видів правовідносин. Методи правового регулювання господарських відносин. Основні елементи господарських правовідносин, їх характеристика.

Тема 3. Правовий статус та загальна характеристика суб'єктів господарювання.

Поняття суб'єктів господарських правовідносин. Ознаки суб'єктів господарських правовідносин. Види суб'єктів господарювання. Основи правового статусу суб'єктів господарювання. Особливості класифікації суб'єктів господарювання.

Порівняльна характеристика юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців у приватному та господарському праві. Поняття та ознаки юридичної особи в різних цивільно-правових системах. Основні та додаткові ознаки юридичної особи. Поняття та основні принципи правоздатності юридичних осіб у цивільному праві зарубіжних країн. Обсяг прав юридичних осіб у теорії та практиці зарубіжних країн. Класифікація юридичних осіб у зарубіжних правових системах. Ознаки приватних та публічних юридичних осіб. Поняття корпорації за правом зарубіжних країн. Поняття установи за правом зарубіжних країн. Поняття та ознаки торгового товариства у праві зарубіжних країн.

Поняття та система господарських організацій. *Загальна правова характеристика* господарських організацій. Правова характеристика господарських товариств. *Загальна правова характеристика* підприємств. Види та групи підприємств. Особливості правового положення філій, представництв та інших структурних підрозділів. Правове положення об'єднань підприємств. Порядок створення та припинення господарських організацій.

Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.

Поняття майна у сфері господарювання. Поняття права власності як основного речового права у сфері господарювання. Зміст права власності. Похідні від права власності правові титули майна суб'єктів господарювання. Види похідних прав від права власності – правових титулів. Загальні тенденції правового регулювання відносин власності у сфері економіки. Особливості правового режиму публічних форм власності. Право спільної часткової власності. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання прав інтелектуальної власності у сфері господарювання. Поняття та загальні засади здійснення корпоративних прав. Правовий режим цінних паперів у господарській діяльності.

Речові права: загальна характеристика та види. Поняття права власності. Характеристика правомочностей власника. Способи виникнення і припинення права власності. Приватизація та її стадії. Реприватизація, її особливості. Форми власності в Україні: правова характеристика. Право приватної власності. Право комунальної власності. Право державної власності. Змішана форма власності. Поняття титульного і без титульного володільця. Характеристика права оперативного управління, довірчої власності, оперативного використання. Порівняльно-правова характеристика права повного господарського відання та права власності. Характеристика інших речових прав. Характеристика правовстановлюючих документів. Джерела формування майна господарських організацій. Порядок розпорядження майном господарських організацій. Порядок розподілу прибутків та збитків. Поняття та види цінних паперів. Правовий режим цінних паперів у сфері господарювання. Критерії класифікації цінних паперів. Категорії суб'єктів господарювання, які можуть емітувати облігації. Відмінність акції від облігацій підприємств. Документи, що належать до товаророзпорядчих. Поняття корпоративних прав та інших нематеріальних активів.

Право інтелектуальної власності. Види інтелектуальної власності, ознаки авторського права та промислової власності. Поняття промислової власності. Класифікація об'єктів промислової власності. Винахід, корисна модель, промисловий зразок, раціоналізаторська пропозиція як результат творчої діяльності. Захист прав на об'єкти промислової власності. Охорона прав на промислові зразки. Охорона прав на знаки для товарів та послуг.

Тема 5. Організація та управління господарською діяльністю.

Організація та управління господарською діяльністю. Поняття та значення організаційно-управлінських засад у сфері господарювання. Рівні та форми регулювання господарської діяльності. Державний рівень організації господарської діяльності та керівництво нею. Характеристика рівнів та форм регулювання господарської діяльності. Особливості управління господарською діяльністю в державному та комунальному секторах економіки. Ліцензування господарської діяльності. Види ліцензій. Особливості здійснення патентування певних видів господарської діяльності. Особливості квотування. Особливості застосування засобів та механізмів організації та управління господарською діяльністю. Поняття контролю, прогнозування, програмування. Особливості тактики та стратегії здійснення господарської діяльності на всіх управлінських рівнях.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Легалізація суб'єктів господарювання: державна реєстрація, ліцензування та патентування.

Інститут державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Правова регламентація державної реєстрації фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб. Оформлення установчих документів. Основні вимоги до статуту, установчого договору та положення. Порядок внесення змін до установчих документів суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок державної фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб.

Правова характеристика процедури ліцензування господарської діяльності. Ліцензія та дозвіл: поняття і види. Правова характеристика патентування господарської діяльності та порядок оформлення патентів на окремі види господарської діяльності. Відповідальність за здійснення

підприємницької діяльності без державної реєстрації чи без одержання ліцензії. Гарантії прав суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Правовий статус підприємства як суб'єкта господарювання.

Поняття та ознаки підприємства як учасника господарських відносин. Правове регулювання підприємств. Організаційно-правові форми підприємств. Види підприємств. Особливості правового становища окремих видів підприємств. Проблематика функціонування підприємств. Загальна правова характеристика підприємств. Види та групи підприємств. Правове положення приватних підприємств. Правове положення комунальних підприємств. Правове положення державних підприємств. Правове положення казенних підприємств. Характеристика інших видів підприємств: приватні підприємства, орендні підприємства, підприємства з іноземними інвестиціями, іноземне підприємство. Особливості малих, середніх та великих підприємств. Характеристика інших видів підприємств. Особливості правового становища материнських та дочірніх підприємств, основного та залежного підприємства.

Тема 8. Правовий статус господарських товариств як суб'єктів господарювання.

Поняття та характерні риси господарських товариств. Правове регулювання господарських товариств. Класифікація господарських товариств. Основні форми господарських товариств. Поняття, ознаки та правовий статус повного товариства. Поняття, ознаки та правовий статус командитного та повного товариства. Поняття, ознаки та правовий статус акціонерного товариства. Види акціонерних товариств. Поняття, ознаки та правовий статус товариства з додатковою та обмеженою відповідальністю. Особливості функціонування господарських товариств.

Поняття та ознаки акціонерних господарських товариств. Правова регламентація діяльності акціонерних товариств. Зміст Закону України “Про акціонерні товариства”. Порядок створення та державної реєстрації акціонерного товариства. Види акціонерних товариств. Структура органів акціонерного товариства. Характеристика акцій. Правова характеристика дивідендів. Органи акціонерного товариства: порядок формування та повноваження. Порядок емісії акцій. Особливості виходу й входу учасників акціонерного товариства. Порядок припинення акціонерного товариства.

Тема 9. Правовий статус господарських об'єднань та інших суб'єктів господарювання.

Поняття та основні риси господарських об'єднань. Види господарських об'єднань: поняття статутних та договірних; добровільних та державних; із наявністю або відсутністю ознак юридичної особи господарських об'єднань. Поняття асоціацій, корпорацій, концернів та консорціумів. Промислово-фінансові групи як особливий різновид господарського об'єднання. Господарські міністерства (відомства) як органи господарського керівництва.

Поняття фізичної особи-підприємця та її ознаки та цивільним законодавством. Поняття індивідуального підприємця та його ознаки. Види діяльності, які вправі здійснювати індивідуальний підприємець. Особливості правового становища фізичних осіб-підприємців. Проблематика функціонування індивідуальних підприємців. Державна реєстрація фізичної особи-підприємця.

Поняття кредитних спілок у сфері господарювання. Поняття та ознаки фермерського господарства. Поняття та ознаки особистого селянського господарства. Благодійні та інші неприбуткові організації, їх характерні ознаки. Поняття та особливості функціонування відокремлених підрозділів господарської організації. Поняття та особливості виробничого кооперативу як учасника господарських відносин. Поняття та особливості створення та діяльності кредитно-фінансових установ: кредитної спілки, комерційних банків, страхових компаній та інших кредитно-фінансових установ.

Змістовий модуль 3.

Тема 10. Загальна характеристика господарських договорів.

Поняття господарських зобов'язань. Характеристика договірних та позадоговірних зобов'язань. Виникнення господарських зобов'язань. Основні та додаткові (акцесорні) зобов'язання. Забезпечення виконання господарських зобов'язань як додаткова гарантія належного виконання зобов'язань. Правова характеристика неустойки, застави, завдатку, поруки, гарантії та притримання. Характеристика видів неустойки. Співвідношення неустойки та збитків. Порядок зменшення розміру неустойки. Зміна та припинення господарських зобов'язань.

Поняття та особливості господарського договору, його правова природа. Функції та значення господарського договору. Класифікація господарських договорів. Характеристика основних видів господарських договорів за предметом, формою, змістом та межами відповідальності сторін у договорі. Форма господарського договору. Зміст господарського договору. Характеристика істотних та додаткових умов господарського договору. Стадії укладення господарського договору. Порядок виконання господарського договору. Порядок зміни та розірвання господарського договору. Підстави визнання господарського договору недійсним. Процедура визнання господарського договору недійсним. Наслідки визнання недійсним господарського договору. Тлумачення господарського договору.

Тема 11. Правові засади господарської відповідальності.

Особливості та ознаки господарсько-правової відповідальності. Характеристика основних видів господарсько-правової відповідальності. Функції та підстави господарсько-правової відповідальності. Принципи та межі застосування господарсько-правової відповідальності. Основні форми господарсько-правової відповідальності. Підстави звільнення особи від господарсько-правової відповідальності. Поняття господарського правопорушення. Основні види господарських правопорушень. Функції господарсько-правової відповідальності. Характеристика видів господарсько-правових санкцій. Відшкодування збитків. Поняття пені та види неустойки. Характеристика штрафних санкцій. Поняття та правова природа оперативно-господарських санкцій. Адміністративно-господарські санкції: поняття та види. Порядок накладення господарсько-правових санкцій. Оскарження рішення про накладення господарсько-правових санкцій.

Тема 12. Правові засади обмеження монополізму і захисту економічної конкуренції в Україні.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття недобросовісної конкуренції та монополістичних порушень. Правові засади державного регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Підстави запровадження інституту антимонопольно-конкурентного регулювання в Україні. Поняття “економічна конкуренція”. Позитивні функції економічної конкуренції. Монополізм як антипод конкуренції. Монопольне становище на ринку та зловживання ним. Монополізм та його позитивна роль у сфері господарювання. Особи, які беруть участь у сфері економічної конкуренції. Зміст державного регулювання у сфері економічної конкуренції. Органи щодо здійснення функцій регулювання відносин у сфері економічної конкуренції, їх повноваження. Нормативно-правові акти, які забезпечують правове регулювання відносин у сфері економічної конкуренції. Види і категорії правопорушень у сфері економічної конкуренції. Поняття “економічна концентрація”. Економічна концентрація як правопорушення. Критерії визначення суб'єкта господарювання монополістом. Поняття недобросовісної конкуренції на ринку. Поняття антиконкурентних дій. Форми господарсько-правової відповідальності, що застосовуються до порушників законодавства про захист економічної конкуренції. Адміністративно-господарські санкції за правопорушення у сфері економічної конкуренції. Порядок застосування господарсько-правової відповідальності за правопорушення у сфері економічної конкуренції.

Змістовий модуль 4.

Тема 13. Правові засади банкрутства суб'єктів господарювання.

Правове регулювання відносин, пов'язаних з відновленням платоспроможності боржника та банкрутством. Поняття неплатоспроможності. Поняття банкрутства та підстави застосування

процедури банкрутства. Характеристика сторін процедури банкрутства. Суб'єкт банкрутства. Учасники провадження у справі про банкрутство. Конкурсні та поточні кредитори: правова характеристика. Правовий статус комітету кредиторів, порядок його формування. Роль арбітражного керуючого в процедурі відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника. Позасудові процедури. Підстави порушення справи про банкрутство. Проведення у справах про банкрутство, характеристика його основних стадій. Санація. План санації: порядок складання та затвердження. Особливості визнання банкрутом окремих видів суб'єктів господарювання. Ліквідаційна процедура. Наслідки визнання боржника банкрутом. Черговість задоволення претензій кредиторів. Мирова угода у справі про банкрутство. Припинення провадження у справі про банкрутство. Роль господарського суду в процедурі відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом.

Тема 14. Загальні засади специфіки окремих видів господарських відносин у процесі їх правового регулювання.

Об'єктивні підстави спеціального регулювання певних видів господарських відносин. Класифікація господарських відносин за різними критеріями. Принципи врахування специфіки господарювання в процесі правового регулювання. Критерії класифікації господарських відносин. Види господарської діяльності, що належать до сфери матеріального виробництва. Специфіка невиробничої сфери та види господарської діяльності, що належать до неї. Специфіка господарської діяльності залежно від території її здійснення. Вплив на господарську діяльність та умови його здійснення. Принципи здійснення спеціального регулювання господарських відносин. Загально-правові засади здійснення окремих видів господарської діяльності. Розмежування за предметом, суб'єктним складом, умовами, особливостями та правовим регулюванням основних видів господарської діяльності.

Антиконкурентні дії органів влади. Обмежувальна та дискримінаційна діяльність. Недобросовісна конкуренція. Розгляд справ про порушення законодавства про конкуренцію. Відповідальність за порушення законодавства про конкуренцію. Правовий статус Антимонопольного комітету України.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів для денної форми навчання

для заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Змістовий Модуль 1		Змістовий Модуль 2		Змістовий Модуль 3		Змістовий Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1			1	1
2	Відвідування семінарських занять	1					1	1		
3	Відвідування практичних занять	1	1	1			1	1		
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
5	Робота на семінарських заняттях	10					1	10		
6	Робота на практичних заняттях	10	1	10			1	10		
	Разом	-	-	17		6		27		6
	Максимальна кількість балів:		56							
	Розрахунок коефіцієнта:		1,78							
	Підсумковий бал		100							

Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття, ознаки і принципи підприємництва.
2. Некомерційна господарська діяльність, її мета та принципи.
3. Напрями вдосконалення господарського законодавства.
4. Предмет, метод і система господарського права. Проблеми співвідношення і взаємодії господарського права із суміжними галузями.
5. Поняття та види господарської діяльності. Підприємництво.
6. Господарські правовідносини: види, ознаки, методи регулювання.
7. Господарсько-правові норми: поняття і види.
8. Система джерел господарського законодавства.
9. Господарський кодекс України: загальна характеристика.
10. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Дозвільні документи.
11. Реалізація декларативного принципу в дозвільній системі.
12. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон.
13. Правове регулювання концесійної діяльності. Концесійний договір.
14. Інші види спеціальних режимів господарювання.

Завдання:

1. Скласти термінологічний словник до питань.
2. Знайдіть у нормативно-правових актах господарського права та выпишіть імперативні та диспозитивні, уповноважуючі, зобов'язальні та заборонні, регулятивні та охоронні норми.
3. Приватне підприємство упродовж року торгувало горілчаними виробами, не придбавши ліцензії на здійснення цього виду діяльності. Податкова інспекція подала до суду позов про ліквідацію підприємства. Підприємство проти позову заперечувало, посилаючись на те, що торгівля без ліцензії не може бути підставою для ліквідації підприємства. Чи необхідна ліцензія для торгівлі алкогольними напоями? Якщо так – який порядок її отримання? Якими можуть бути правові наслідки здійснення торгівлі алкогольними напоями без ліцензії?. Чи може підприємство бути ліквідованим? Чи має право податкова служба подавати такий позов? Яке рішення має прийняти суд?
4. Складіть таблицю «Спеціальні режими господарювання».

Критерії оцінювання презентацій і завдань

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
3-4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
1-2	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
0	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Господарське право: Господарське процесуальне право України» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Поняття господарського права як галузі права, науки, навчальної дисципліни. Співвідношення із суміжними галузями права.
2. Предмет, метод та система господарського права.
3. Система господарського законодавства. Поняття та види джерел господарського права. Роль звичаю та судової практики у регулюванні господарських правовідносин.
4. Господарсько-правові норми: поняття, види, особливості. Проблеми практичного застосування господарського законодавства та напрями його розвитку.
5. Поняття господарської діяльності, її ознаки, види та принципи.
6. Поняття і зміст підприємницької діяльності, умови її здійснення в Україні.
7. Принципи підприємництва. Право на підприємницьку діяльність та його обмеження за законодавством України.
8. Господарські правовідносини: поняття, ознаки, види та структура. Відмежування господарських відносин від суміжних видів правовідносин.

9. Поняття та функції державного регулювання економіки, його основні напрями. Правові форми державного керівництва економікою. Загальні засади господарського правопорядку.
10. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
11. Загальна характеристика дозвільної системи у сфері господарювання. Ліцензування певних видів господарської діяльності. Ліцензійні умови.
12. Патентування у господарській діяльності.
13. Конкуренція у сфері господарювання. Її позитивні та негативні ознаки. Види конкуренції та монополії.
14. Законодавство про захист економічної конкуренції.
15. Правове становище антимонопольних органів.
16. Види порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Монополістичні порушення.
17. Поняття недобросовісної конкуренції, її види і прояви на ринку.
18. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
19. Поняття контролю, його сутність. Загальна характеристика Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарювання».
20. Підстави для здійснення перевірок суб'єктів господарювання та їх види. Повноваження державних органів при здійсненні контролю.
21. Умови допуску до здійснення перевірок на підприємстві. Організаційні та правові засади забезпечення захисту прав та інтересів підприємців у ході здійснення перевірки.
22. Суб'єкти господарювання: поняття та ознаки, підходи до класифікації. Учасники відносин у сфері господарювання.
23. Правове становище фізичної особи-підприємця.
24. Поняття, ознаки та види підприємств.
25. Господарські товариства: поняття і види.
26. Поняття, типи і правові засади діяльності акціонерних товариств. Особливості їх заснування.
27. Управління акціонерним товариством.
28. Правове становище акціонерів, дивіденди.
29. Правове становище товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю.
30. Повне і командитне товариства: поняття та правове становище.
31. Виробничий кооператив (порядок створення і членство, права та обов'язки членів виробничого кооперативу, управління).
32. Види та особливості правового становища некомерційних суб'єктів господарювання. Правове становище кредитних спілок.
33. Господарські об'єднання: поняття, організаційно-правові форми, правове становище.
34. Органи державної влади та місцевого самоврядування у господарських правовідносинах.
35. Порядок утворення суб'єкта господарювання – юридичної особи, її державна реєстрація.
36. Статутний капітал підприємства. Установчі документи юридичної особи.
37. Поняття та підстави припинення діяльності суб'єкта господарювання. Реорганізація.
38. Підстави та порядок ліквідації, скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання.
39. Право власності в економіці України: поняття та форми (види). Особливості правомочостей власників – суб'єктів господарювання.
40. Правові титули майна підприємств.
41. Правовий режим і структура майна підприємства, порядок та джерела його формування. Основні та оборотні фонди підприємства.
42. Спеціальні фонди і резерви у складі майна суб'єктів господарювання.
43. Цінні папери: поняття, види, обіг.
44. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності у сфері господарювання.
45. Використання природних ресурсів у сфері господарювання.
46. Корпоративні права та їх використання у господарській діяльності. Корпоративні відносини.

47. Поняття, ознаки та підстави виникнення господарських зобов'язань, їх види.
48. Принципи та умови виконання господарських зобов'язань, підстави їх припинення.
49. Поняття, ознаки та види господарського договору.
50. Зміст та форма господарського договору. Предмет господарського договору. Види цін і тарифів, їх регулювання.
51. Порядок укладення, зміни та припинення господарських договорів. Особливості укладення договорів на біржі, ярмарку, відкритих торгах.
52. Визнання господарських договорів недійсними та неукладеними: підстави та правові наслідки.
53. Способи забезпечення належного виконання договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.
54. Поняття, ознаки та підстави господарсько-правової відповідальності.
55. Відшкодування збитків: склад і розмір, умови і порядок застосування.
56. Штрафні санкції як вид господарсько-правових санкцій: поняття, сфера застосування, види, механізм реалізації.
57. Оперативно-господарські та адміністративно-господарські санкції: поняття, сфери застосування, види, механізм реалізації.
58. Адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.
59. Поняття та соціально-економічне призначення банкрутства. Ознаки банкрутства, його підстави.
60. Державна політика з питань банкрутства. Заходи запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва.
61. Порядок провадження у справі про банкрутство.
62. Учасники провадження у справі про банкрутство та їх правовий статус.
63. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство.
64. Санація як судова процедура, спрямована на відновлення платоспроможності боржника.
65. Мирова угода. Заходи, спрямовані на запобігання банкрутству, досудова санація.
66. Правові наслідки визнання боржника банкрутом. Ліквідаційна процедура.
67. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.
68. Відповідальність за порушення законодавства про банкрутство.
69. Адміністративно-правовий та нотаріальний захист прав суб'єктів господарювання.
70. Судовий захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання. Звернення до господарського суду. Підвідомчість та підсудність.
71. Третейський суд. Міжнародний комерційний арбітраж.
72. Поняття господарсько-торгівельної діяльності. Матеріально-технічне постачання і збут.
73. Договір купівлі-продажу, його види. Договір поставки.
74. Закупівля товарів, робіт та послуг за державні кошти.
75. Правова характеристика договору контрактації сільськогосподарської продукції.
76. Правова характеристика договору енергопостачання.
77. Правове становище товарної та фондової біржі, їх організаційна структура.
78. Правила біржової торгівлі.
79. Оренда майна у сфері господарювання. Договір оренди та його умови.
80. Особливості оренди державного та комунального майна.
81. Особливості договору оренди землі у сфері господарювання.
82. Договір лізингу. Види лізингових операцій та їх відмінності.
83. Міна (бартер) у сфері господарювання.
84. Договір безоплатної передачі майна (дарування) та його застосування у сфері господарювання.
85. Договори підряду та підряду на капітальне будівництво.
86. Транспортні договори (перевезення пасажирів і багажу, вантажу).
87. Договір транспортної експедиції
88. Договір зберігання та його види.

89. Комерційне посередництво у сфері господарювання. Агентський договір.
90. Договір доручення. Довіреність.
91. Договори комісії та консигнації.
92. Загальні умови та гарантії забезпечення якості продукції, робіт та послуг. Стандартизація, сертифікація та правове забезпечення єдності вимірювань.
93. Загальна характеристика законодавства України про захист прав споживачів.
94. Основні права споживачів та їх захист.
95. Загальна характеристика гарантійних та інших термінів за законодавством про захист прав споживачів.
96. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.
97. Законодавство України про рекламу, відповідальність за його порушення.
98. Поняття інвестицій та їх види. Інвестиційна діяльність.
99. Форми і види іноземних інвестицій.
100. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності і захист інвестицій.
101. Інноваційна діяльність. Інноваційний продукт.
102. Правова характеристика договору на створення і передачу науковотехнічної продукції.
103. Використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).
104. Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
105. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, її принципи та режими. Ліцензування, квотування зовнішньоекономічних операцій.
106. Поняття і особливості зовнішньоекономічного контракту.
107. Правове регулювання концесійної діяльності. Концесійний договір.
108. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для денної форми навчання

Разом: 90 год., із них: лекції – 20 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 12 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 27 год., семестровий контроль – 15 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. (66 б)		Змістовий модуль 2. (66 б)		Змістовий модуль 3. (40 б)		Змістовий модуль 4. (54 б)
Лекції (бали)	Л1 (16) Л2 (16)	Л3 (16)	Л4 (16) Л5 (16)	Л6 (16)	Л7 (16)	Л8 (16)	Л9 (16) Л10 (16)
Семінарські заняття (бали)		С1 (11б) С2 (11б)	С3 (11б)			С4 (11б)	С5 (11б)
Практичні заняття (бали)		П1 (11б)	П2 (11б)	П3 (11б)	П4 (11б)	П5 (11б)	П6 (11б)
СР (бали)	5 балів		5 балів		5 балів		5 балів
Модульна КР		Мкр - 25 балів	Мкр - 25 балів				Мкр - 25 балів
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік (100 балів)						

для заочної форми навчання

Разом: 90 год., із них: лекції – 6 год., семінарські заняття – 2 год., практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 78 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. (17 б)		Змістовий модуль 2. (6 б)		Змістовий модуль 3. (27 б)		Змістовий модуль 4. (6 б)
Лекції (бали)	Л1 (16)		Л2(16)				Л3 (16)
Семінарські заняття (бали)						С1(11б)	
Практичні заняття (бали)		П1 (11б)			П2(11б)		
СР (бали)	5 балів		5 балів		5 балів		5 балів
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік (100 балів)						

8. Рекомендовані джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02 червня 2016 р. № 1401-VIII // Голос України. – 29 червня 2016 р. – № 118.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 червня 2020 р. № 738-IX // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
4. Господарський кодекс України України від 16 січня 2003 року № 436-IV із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 03.02.2021 № 738-IX // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. Ст. 572.
6. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 03.02.2021 // Відомості Верховної Ради України. 2011, № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

8. *Цивільний кодекс України* від 16 січня 2003 року № 435-IV, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 червня 2020 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
9. *Господарський кодекс України* від 16 січня 2003 року № 436-IV із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 червня 2020 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
10. *Кримінальний кодекс України* від 5 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
11. *Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи*: Закон України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 7-8, № 9. - Ст.55.
12. *Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України*: Закон України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 6. - Ст.40.
13. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні*: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // Офіційний вісник України. – 1999. – № 33. – Ст. 1706. Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 11.05.2000 № 1707-III, 8.06.2000 № 1807-III, 22.06.2000 № 1829-III, 9.02.2006 № 3422-IV.
14. *Про аудиторську діяльність*: Закон України в редакції від 14.09.2006 № 140-V // ВВР. – 2006. – № 44. – Ст.432. Із змінами, внесеними згідно з Законом України від 01.07.2010 р. № 2388-VI // ВВР. – 2010. – № 37. – Ст. 496, 21.04.2011 № 3265-VI // Голос України. – 2011. – № 92; 21.04.2011 № 3273-VI // Голос України. – 2011. – № 93.
15. *Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні*: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292.
16. *Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні*: Закон від 14 липня 1999 р. № 938-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 38. – Ст. 339.
17. *Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг*: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
18. *Про цінні папери і фондовий ринок*: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV // Офіційний вісник України. – 2006. – № 13. – Ст. 857.
19. *Про банки і банківську діяльність*: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III із змінами від 20. 09. 2001 р. № 2740-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5–6 – Ст. 90.
20. *Про Національний банк України*: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV // Офіційний вісник України. – 1999. – № 24. – Ст. 1087. Із змінами і доповненнями станом на 15.02.2011 р. № 3024-VI.
21. *Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні*: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII із змінами внесеними станом на 23.12.2010 № 2856-VI. // ВВР. – 1993. – № 13. – Ст. 110.
22. *Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності*: Закон України від 5.04.2007 № 877-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.
23. *Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності*: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 41. – Ст. 2157.
24. *Про екологічний аудит*: Закон України від 24.06.2004 р. № 1862-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 45. – Ст. 500.
25. *Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців*: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25. – Ст. 1172. Із змінами і доповненнями станом від 18.05.2010 р. № 2258-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 39. – ст. 1293.
26. *Про ліцензування певних видів господарської діяльності*: Законом України від 01.06.2000 № 1775-III // Офіційний вісник України. – 2000. – № 27. – Ст. 1109. Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України станом на від 19.10.2010 № 2608-VI.
27. *Про електронні документи та електронний документообіг*: Закон України від 22 травня 2003 року № 851 – IV. – [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України: сайт. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.

28. *Про електронний цифровий підпис*: Закон України від 22 травня 2003 року № 852 – IV. – [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України: сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852> – 15.
29. *Про іпотеку*: Закон України від 5 червня 2003 року № 898 – IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст.313.
30. *Про оренду державного і комунального майна*: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 157 – IX // Відомості Верховної Ради України. – 2020. – № 4. – Ст.25.
31. *Про оренду землі*: Закон України від 6 жовтня 1998 року № 161 – XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 46 – 47. – Ст.280.
32. *Про банки і банківську діяльність*: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121 – III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5 – 6. – Ст.30.
33. *Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань*: Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
34. *Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання відносин між кредиторами та споживачами фінансових послуг*: Закон України [від 22 вересня 2011 р. № 3795 – VI](#) // Відомості Верховної Ради України. 2012. – № 21. – Ст.197.
35. *Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними*: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 29 травня 2013 р. № 11 // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 4. – С. 22. – [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України: сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0011600> – 13.
36. *Про захист прав споживачів*: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023 – XII // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 30. – Ст.379.
37. *Про приватизацію державного і комунального майна*: Закон України від 18 січня 2018 р. // Відомості Верховної Ради. – 2018. – № 12. – Ст.68
38. *Про страхування*: Закон України від 7 березня 1996 року № 85/96 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
39. *Про захист економічної конкуренції*: Закон України від 11.01.2001 року № 2210 – III – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210> – 14/page3

Базова література:

40. Хатнюк Н. С., Опришко В. Ф. Господарське право: підручник: у 2 ч. – Ч. 1 / заг. ред. Н. С. Хатнюк та В. Ф. Опришко. Київ: КНЕУ. 2011. 507 с.
41. Хатнюк Н. С., Опришко В. Ф. Господарське право: підручник: у 2 ч. – Ч. 2 / заг. ред. Н.С. Хатнюк та В. Ф. Опришко. Київ: КНЕУ. 2011. 501 с.
42. Балюк І. А., Хатнюк Н. С. Вирішення господарських та зовнішньоекономічних спорів: навч. посіб. / Н. С. Хатнюк, І. А. Балюк; ред. Н. С. Хатнюк. Київ: КНЕУ. 2014. 378 с.
43. Щербина В.С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 480 с.
44. Господарське процесуальне право: підручник / [С. В. Ківалов, О. П. Подцерковний, О. А. Байдерін та ін.]; за ред.: О. П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. - Х.: Одиссей, 2012.
45. Коваль В. М. Проблеми застосування норм матеріального права в господарському судочинстві: Монографія / В. М. Коваль. – Одеса: Юридична література, 2011.
46. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар. / За ред. Коссака В.М. – К.: Алеута; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
47. Науково – практичний коментар Господарського кодексу України / [кол. авт.: Беяневич О. А., Вінник О. М., Щербина В. С. та ін.]; за заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини. – [2 – е вид., перероб. і допов.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 720 с.
48. Господарське право України : підручник : у 2 ч. Ч.1 / [Андрєєва О.Б., Жорнокуй Ю.М., Гетма-нець О. П. та ін.]. – 2-ге вид., зі змін. та випр. – Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016.– 324 с.
49. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. – Львів: ЛьВДУВС, 2017. – 484 с.
50. Господарське право України : підручник : у 2 ч. Ч. 1 / [Андрєєва О. Б., Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П. та ін.]. – 2-ге вид., зі змін. та випр. – Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. – 324 с.

51. *Швидка Т. І.* Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. / Т. І. Швидка. – Харків : Право, 2019. – 130 с.
52. *Горбова Н. А.* Господарське право України: навч. посібник. Мелітополь: Однорог Т. В., 2019. – 126 с.
53. *Чайковська В.В.* Господарське право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018. – 320 с.
54. Господарське право. Особлива частина: підручник / М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.
55. Господарське право: загальна частина :навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. – Дніпро: Видавець БілаК. О., 2019. – 262 с.

Додаткова література:

56. *Вознюк Н.* Класифікація видів альтернативних способів вирішення господарсько – правових спорів // Право України. — 2014. — № 6. — С. 222–228.
57. *Подольак С.А.* Правові підстави та наслідки визнання господарських договорів недійсними та неукладеними в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.04 / Подольак С.А. — К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2010. — 16 с.
58. *Хрімлі О. Г.* Захист прав інвесторів у сфері господарювання: теоретико – правовий аспект. – Монографія, Київ. – 2016. – С. 273 – 274 – [Електронний ресурс] – http://unba.org.ua/assets/uploads/news/Hrimli_Ok.pdf
59. *Щербина В. С.* Проблеми удосконалення господарського і господарського процесуального законодавства / В. С. Щербина // Судова практика. – 2011. – № 3. – С. 24–29.
60. *Хатнюк Н. С., Побіянська Н.Б.* Правові підстави визнання господарського зобов'язання недійсним як спосіб захисту прав та охоронюваних інтересів суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д. ю. н., доцента Н. С. Хатнюк. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 164 с.